

فہرست مطالب:

۱. آشنایی با رشته تاریخ اسلام سطح ۳
۲. آشنایی با رشته تاریخ اسلام سطح ۳ مجازی
۳. آشنایی با رشته تاریخ اسلام گرایشی

آشنایی با رشته تاریخ اسلام – گرایشی

دروس گرایشی

نوع ارائه	متن درسی	واحد	نام درس	
حضور	امامت در بینش اسلامی	۲	امام شناسی ۱	۱
حضور	امامت پژوهی	۲	امام شناسی ۲	۲
حضور	تاریخ اسلام از منظر قرآن	۲	تاریخ در قرآن	۳
حضور	نهادهای آموزشی شیعیان امامیه	۲	تاریخ آموزش در اسلام	۴
حضور	تاریخ پیامبران	۲	تاریخ انبیاء	۵
حضور	تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی	۲	تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی	۶
حضور	بینش تاریخی نهج البلاغه	۲	تاریخ در نهج البلاغه	۷
حضور	تاریخ معاصر ایران	۲	تاریخ معاصر ایران (قاجار)	۸
حضور	تاریخ تشیع تک جلدی	۲	خاندان های شیعی تا عصر آل بویه	۹
حضور	روش تحقیق در تاریخ اسلام	۲	روش تحقیق در تاریخ	۱۰
حضور	در آمدی بر سیره اهل بیت	۲	سیره اهل بیت (ع) ۱	۱۱
حضور	سیره معصومین علیهم السلام	۲	سیره اهل بیت (ع) ۲	۱۲
حضور	منتخب النصوص التاریخیه والجغرافیه	۲	متون تاریخی	۱۳
حضور	منابع تاریخ اسلام	۲	منبع شناسی تاریخ اسلام	۱۴
حضور	طبق سرفصل	۲	مقاله نویسی	۱۵
		۳۰	جمع واحد های گرایشی	

آشنایی با رشته تاریخ اسلام سطح ۳

تعریف رشته

سطح سه «تاریخ اسلام»، پس از سطح دو (دوره عمومی) آغاز می‌گردد. دانش‌پژوهان در این دوره، ضمن شناخت وقایع دوران جاهلیت، صدر اسلام، دوران ائمه (علیهم السلام) و سیره پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و امامان معصوم (علیهم السلام)، توان تحلیل و بررسی، تدریس و پاسخ‌گویی به نیازهای رایج در این زمینه‌ها را کسب می‌کنند و پس از احراز توان علمی، با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت دانش‌نامه این رشته می‌شوند.

اهداف:

۱. تعمیق شناخت نسبت به مبانی اعتقادی
۲. تبیین علمی تاریخ و سیره پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع)
۳. بررسی و تحلیل نقش مکتب اهل‌بیت (ع) در تاریخ، فرهنگ و تمدن اسلامی
۴. تربیت افراد توانمند در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و تبلیغی در حوزه تاریخ اسلام
۵. بررسی و نقد تاریخ خلافت و دولتهای حاکم بر جهان اسلام و تطور آن
۶. ایجاد توان پاسخ‌گویی به پرسشها و نیازهای جامعه در مورد مسائل تاریخ اسلام
۷. ایجاد توان بهره‌گیری از متون و منابع تاریخ اسلام، تحلیل و نقد آن
۸. آشنایی با تاریخ جنبشها، فرق و مذاهب اسلامی
۹. شناخت تاریخ‌نگاری در اسلام
۱۰. آشنایی با مسائل فلسفه تاریخ
۱۱. تربیت طلاب مستعد جهت ورود به سطح چهار رشته تاریخ

ضرورت‌ها

۱. تأکید اسلام بر مطالعه تاریخ و سرگذشت پیشینیان
۲. تأثیر مباحث تاریخی بر فهم دقیق برخی از علوم اسلامی
۳. کشف و تبیین علمی سیره پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع) به عنوان بهترین الگوهای کامل، با هدف انطباق فرهنگ جامعه بر آن
۴. لزوم پاسخ‌گویی به شبهات مطرح شده از جانب گروه‌های مختلف به ویژه مخالفان اهل‌بیت (ع)
۵. ضرورت رفع خلأ موجود در حوزه تاریخ اسلام و اهل‌بیت (ع) به ویژه در جامعه زنان

سیاست‌ها

۱. تکیه بر آموزش مسائل اساسی و محورهای مهم تاریخ اسلام، با توجه به مبانی اعتقادی
۲. تأکید بر استفاده از منابع دست اول و مهم تاریخ اسلام
۳. تلاش برای تبیین و نهادینه سازی معارف اهل بیت (ع)

شرایط کلی پذیرش

۱. احراز صلاحیتهای اخلاقی و عمومی، بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب
۲. دارا بودن مدرک علمی سطح دو
۳. قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی
۴. داوطلبان ورود به این رشته، خواهران هستند.

عناوین و تعداد واحدهای درسی، به شرح زیر است:

ردیف	عنوان	تعداد واحد
۱	دروس عمومی	۳۰
۲	دروس تخصصی	۷۲
	تعداد کل واحدها	۱۰۲

کلیات و جدول دروس رشته تاریخ اسلام در مقطع سطح سه

۱. دروس عمومی

نوع ارائه	متن درسی	واحد	ماده درسی	
حضوری	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی	۱۲	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱
حضوری	شناخت مباحث مهم اصولی	۸	اصول ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۲
حضوری	تفسیر آیات مرتبط با حوادث صدر اسلام	۴	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۳
حضوری	تبیین استدلالی امامت و ولایت و مباحثی مانند انتظار، تقیه، بداء، رجعت، شفاعت و توسل	۴	عقاید خاص شیعه ۱ و ۲	۴
حضوری	تقویت توان تشخیص و به کارگیری قواعد صرف و نحو	۲	تجزیه و ترکیب	۵
		۳۰	جمع واحدها	

۲. درس تخصصی

نوع ارائه	متن درسی	واحد	نام درس	
حضوری	شناخت کلیات تاریخ جهان، اقوام، فرهنگها و تمدنها، با تأکید بر تاریخ اروپا	۲	کلیات تاریخ جهان	۱
حضوری	بررسی وضعیت دینی، فرهنگی و اجتماعی جهان (جزیره العرب، ایران، مصر، روم، هند) در آستانه بعثت	۲	جهان در آستانه بعثت	۲
حضوری	بررسی و نقد گزارشهای مربوط به حوادث مهم تاریخ پیامبر اکرم (ص)	۲	تاریخ رسول خدا (ص) [۱]	۳
حضوری	شناخت مفهوم و ویژگی های حرکت، عوامل تحولات تاریخی، مسیر و هدف تاریخ	۲	فلسفه تاریخ	۴
حضوری	شناخت اصول و قواعد حاکم بر تاریخ، از دیدگاه قرآن و روایات	۲	سنتهای تاریخی در قرآن و روایات	۵
حضوری	شناخت منابع تاریخ اسلام و تبیین جایگاه علم تاریخ و سیر تحول آن نزد مسلمانان و تأثیر قرآن و سنت بر این علم، و بررسی مکاتب مهم تاریخ نگاری	۳	مآخذ شناسی تاریخ اسلام و تاریخ نگاری در اسلام	۶
حضوری	بررسی سقیفه، چگونگی حاکمیت خلفای سه گانه و عملکرد آنها	۲	تاریخ خلفاء	۷
حضوری	بررسی حوادث مهم زندگی حضرت زهراء (س) و امیرالمؤمنین (ع)، به ویژه دوران امامت و حکومت آن حضرت	۳	تاریخ اهل البیت (ع) ۱	۸
حضوری	بررسی حوادث مهم زندگی امام حسن، امام حسین و امام سجاد (ع)	۲	تاریخ اهل البیت (ع) ۲	۹
حضوری	بررسی حوادث مهم زندگی امام باقر، امام صادق و امام کاظم (ع)	۲	تاریخ اهل البیت (ع) ۳	۱۰
حضوری	بررسی حوادث مهم زندگی امام رضا تا پایان زندگی امام حسن عسکری (ع)	۲	تاریخ اهل البیت (ع) ۴	۱۱
حضوری	بررسی حوادث مهم دوران غیبت صغری	۲	تاریخ عصر غیبت	۱۲
حضوری	بررسی چگونگی پیدایش و سیر تطور تشیع، فرق مهم تشیع و دولتهای مهم شیعی از آغاز تا کنون	۳	تاریخ تشیع	۱۳
حضوری	تبیین موضوعی سیره پیامبر اکرم (ص) و معصومین (علیهم السلام) در ابعاد گوناگون	۳	سیره رسول خدا و اهل بیت (ع) ۱ و ۲	۱۴
حضوری	بررسی ظهور و سقوط امویان و تبیین مواضع ائمه (ع) در این دوره	۲	تاریخ امویان	۱۵
حضوری	بررسی ظهور و سقوط عباسیان و حکومتهای مهم این دوره و تبیین مواضع ائمه (ع)	۲	تاریخ عباسیان	۱۶
حضوری	بررسی ظهور و سقوط حکومت عثمانی و تقابل آنها با حکومت صفویه	۲	تاریخ عثمانی	۱۷
حضوری	بررسی چگونگی ورود اسلام به ایران و تحولات مهم ایران از عصر ایلخانان تا انقلاب اسلامی	۳	اسلام در ایران	۱۸
حضوری	بررسی تحولات مهم ایران از مشروطیت تا کنون	۴	تاریخ انقلاب اسلامی ۱ و ۲	۱۹
حضوری	بررسی چگونگی ورود اسلام به مصر و شام و شناخت دولتهای اسلامی این مناطق و حوادث مهم این دوران	۱	اسلام در مصر و شام	۲۰
حضوری	بررسی چگونگی ورود اسلام به مغرب و اندلس و شناخت دولتهای اسلامی این مناطق و حوادث مهم این دوران	۱	اسلام در مغرب و اندلس	۲۱
حضوری	بررسی چگونگی ورود و گسترش اسلام و تشیع در این منطقه و شناخت دولتهای اسلامی و شیعی این منطقه و حوادث مهم این دوران	۱	اسلام در هند و آسیای میانه	۲۲

نوع ارائه	متن درسی	واحد	نام درس	
حضوری	ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی کهن به زبان عربی	۲	متون تخصصی (عربی)	۲۳
حضوری	شناخت حوادث مهم و نقاط قوت و ضعف جهان اسلام در عصر حاضر، با توجه به استعمار جدید	۲	وضع کنونی جهان اسلام	۲۴
حضوری	شناخت جنبشهای اسلامی و شیعی در صد سال اخیر و بررسی آثار آنها	۲	جنبشهای فکری و دینی معاصر	۲۵
حضوری	شناخت سیر پیشرفت و گسترش جهان اسلام و تقسیمات سرزمینهای اسلامی	۱	جغرافیای تاریخی جهان اسلام	۲۶
حضوری	بررسی تاریخ تمدن اسلامی و ابعاد آن	۲	کلیات تاریخ تمدن اسلامی	۲۷
حضوری	شناخت ماهیت استشراق و مکاتب آن و نقد و بررسی مهم‌ترین شبهات خاورشناسان درباره تاریخ اسلام	۲	مستشرقان و تاریخ اسلام	۲۸
حضوری	کسب مهارت‌های لازم در انجام‌دادن پژوهشهای تاریخی و ارائه نتایج آن	۱	همایش و کارورزی	۲۹
حضوری	ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی به عربی جدید	۲	عربی معاصر	۳۰
حضوری	آشنایی با روشهای مختلف پژوهش تاریخی و کیفیت بهره‌برداری از منابع به صورت کارگاهی	۲	روش تحقیق پیشرفته	۳۱
حضوری	ایجاد توان بهره‌گیری از متون تاریخی به زبان انگلیسی	۴	زبان انگلیسی ۱ و ۲	۳۲
حضوری	ارائه پژوهشی جامع در یکی از موضوعات تاریخ اسلام	۴	پایان‌نامه	۳۳
		۷۲	تعداد کل واحدهای تخصصی	

آشنایی با رشته تاریخ اسلام سطح ۳ مجازی

تعریف رشته

سطح سه مجازی «تاریخ اسلام»، پس از سطح دو (دوره عمومی) آغاز می‌گردد. دانش‌پژوهان در این دوره، ضمن شناخت وقایع دوران جاهلیت، صدر اسلام، دوران ائمه (علیهم السلام) و سیره پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و امامان معصوم (علیهم السلام)، توان تحلیل و بررسی، تدریس و پاسخ‌گویی به نیازهای رایج در این زمینه‌ها را کسب می‌کنند و پس از احراز توان علمی، با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت دانش‌نامه این رشته می‌شوند.

اهداف

۱. تعمیق شناخت نسبت به مبانی اعتقادی
۲. تبیین علمی تاریخ و سیره پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع)
۳. بررسی و تحلیل نقش مکتب اهل بیت (ع) در تاریخ، فرهنگ و تمدن اسلامی
۴. تربیت افراد توانمند در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و تبلیغی در حوزه تاریخ اسلام
۵. بررسی و نقد تاریخ خلافت و دولتهای حاکم بر جهان اسلام و تطور آن
۶. ایجاد توان پاسخ‌گویی به پرسشها و نیازهای جامعه در مورد مسائل تاریخ اسلام
۷. ایجاد توان بهره‌گیری از متون و منابع تاریخ اسلام، تحلیل و نقد آن
۸. آشنایی با تاریخ جنبشها، فرق و مذاهب اسلامی
۹. شناخت تاریخ‌نگاری در اسلام
۱۰. آشنایی با مسائل فلسفه تاریخ
۱۱. تربیت طلاب مستعد جهت ورود به سطح چهار رشته تاریخ

ضرورت‌ها

۱. تأکید اسلام بر مطالعه تاریخ و سرگذشت پیشینیان
۲. تأثیر مباحث تاریخی بر فهم دقیق برخی از علوم اسلامی
۳. کشف و تبیین علمی سیره پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع) به عنوان بهترین الگوهای کامل، با هدف انطباق فرهنگ جامعه بر آن
۴. لزوم پاسخ‌گویی به شبهات مطرح شده از جانب گروه‌های مختلف به ویژه مخالفان اهل بیت (ع)
۵. ضرورت رفع خلأ موجود در حوزه تاریخ اسلام و اهل بیت (ع) به ویژه در جامعه زنان

سیاست‌ها

۱. تکیه بر آموزش مسائل اساسی و محورهای مهم تاریخ اسلام، با توجه به مبانی اعتقادی
۲. تأکید بر استفاده از منابع دست اول و مهم تاریخ اسلام
۳. تلاش برای تبیین و نهادینه سازی معارف اهل بیت (ع)

شرایط کلی پذیرش

۱. احراز صلاحیتهای اخلاقی و عمومی، بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب
  ۲. دارا بودن مدرک علمی سطح دو
  ۳. قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی
  ۴. داوطلبان ورود به این رشته، خواهان هستند.
- عناوین و تعداد واحدهای درسی، به شرح زیر است:

ردیف	عنوان	تعداد واحد
۱	دروس عمومی	۳۰
۲	دروس تخصصی	۷۲
	تعداد کل واحدها	۱۰۲

کلیات و جدول دروس رشته تاریخ اسلام در مقطع سطح سه

۱. دروس عمومی

نوع ارائه	متن درسی	واحد	ماده درسی	
مجازی	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی	۱۲	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱
مجازی	شناخت مباحث مهم اصولی	۸	اصول ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۲
مجازی	تفسیر آیات مرتبط با حوادث صدر اسلام	۴	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۳
مجازی	تبیین استدلالی امامت و ولایت و مباحثی مانند انتظار، تقیه، بداء، رجعت، شفاعت و توسل	۴	عقاید خاص شیعه ۱ و ۲	۴
مجازی	تقویت توان تشخیص و به کارگیری قواعد صرف و نحو	۲	تجزیه و ترکیب	۵
		۳۰	جمع واحدها	

نوع ارائه	متن درسی	واحد	نام درس	
مجازی	شناخت کلیات تاریخ جهان، اقوام، فرهنگها و تمدنها، با تأکید بر تاریخ اروپا	۲	کلیات تاریخ جهان	۱
مجازی	بررسی وضعیت دینی، فرهنگی و اجتماعی جهان (جزیره العرب، ایران، مصر، روم، هند) در آستانه بعثت	۲	جهان در آستانه بعثت	۲
مجازی	بررسی و نقد گزارشهای مربوط به حوادث مهم تاریخ پیامبر اکرم (ص)	۲	تاریخ رسول خدا (ص) [۱]	۳
مجازی	شناخت مفهوم و ویژگی های حرکت، عوامل تحولات تاریخی، مسیر و هدف تاریخ	۲	فلسفه تاریخ	۴
مجازی	شناخت اصول و قواعد حاکم بر تاریخ، از دیدگاه قرآن و روایات	۲	سنتهای تاریخی در قرآن و روایات	۵
مجازی	شناخت منابع تاریخ اسلام و تبیین جایگاه علم تاریخ و سیر تحول آن نزد مسلمانان و تأثیر قرآن و سنت بر این علم، و بررسی مکاتب مهم تاریخ نگاری	۳	مآخذ شناسی تاریخ اسلام و تاریخ نگاری در اسلام	۶
مجازی	بررسی سقیفه، چگونگی حاکمیت خلفای سه گانه و عملکرد آنها	۲	تاریخ خلفاء	۷
مجازی	بررسی حوادث مهم زندگی حضرت زهراء (س) و امیرالمؤمنین (ع)، به ویژه دوران امامت و حکومت آن حضرت	۳	تاریخ اهل البیت (ع) ۱	۸
مجازی	بررسی حوادث مهم زندگی امام حسن، امام حسین و امام سجاد (ع)	۲	تاریخ اهل البیت (ع) ۲	۹
مجازی	بررسی حوادث مهم زندگی امام باقر، امام صادق و امام کاظم (ع)	۲	تاریخ اهل البیت (ع) ۳	۱۰
مجازی	بررسی حوادث مهم زندگی امام رضا تا پایان زندگی امام حسن عسکری (ع)	۲	تاریخ اهل البیت (ع) ۴	۱۱
مجازی	بررسی حوادث مهم دوران غیبت صغری	۲	تاریخ عصر غیبت	۱۲
مجازی	بررسی چگونگی پیدایش و سیر تطور تشیع، فرق مهم تشیع و دولتهای مهم شیعی از آغاز تا کنون	۳	تاریخ تشیع	۱۳
مجازی	تبیین موضوعی سیره پیامبر اکرم (ص) و معصومین (علیهم السلام) در ابعاد گوناگون	۳	سیره رسول خدا و اهل بیت (ع) ۱ و ۲	۱۴
مجازی	بررسی ظهور و سقوط امویان و تبیین مواضع ائمه (ع) در این دوره	۲	تاریخ امویان	۱۵
مجازی	بررسی ظهور و سقوط عباسیان و حکومتهای مهم این دوره و تبیین مواضع ائمه (ع)	۲	تاریخ عباسیان	۱۶
	بررسی ظهور و سقوط حکومت عثمانی و تقابل آنها با حکومت صفویه	۲	تاریخ عثمانی	۱۷
	بررسی چگونگی ورود اسلام به ایران و تحولات مهم ایران از عصر ایلخانان تا انقلاب اسلامی	۳	اسلام در ایران	۱۸
مجازی	بررسی تحولات مهم ایران از مشروطیت تا کنون	۴	تاریخ انقلاب اسلامی ۱ و ۲	۱۹
مجازی	بررسی چگونگی ورود اسلام به مصر و شام و شناخت دولتهای اسلامی این مناطق و حوادث مهم این دوران	۱	اسلام در مصر و شام	۲۰
مجازی	بررسی چگونگی ورود اسلام به مغرب و اندلس و شناخت دولتهای اسلامی این مناطق و حوادث مهم این دوران	۱	اسلام در مغرب و اندلس	۲۱
مجازی	بررسی چگونگی ورود و گسترش اسلام و تشیع در این منطقه و شناخت دولتهای اسلامی و شیعی این منطقه و حوادث مهم این دوران	۱	اسلام در هند و آسیای میانه	۲۲
مجازی	ایجاد توان بهره گیری از متون تاریخی کهن به زبان عربی	۲	متون تخصصی (عربی)	۲۳

نوع ارائه	متن درسی	واحد	نام درس	
مجازی	شناخت حوادث مهم و نقاط قوت و ضعف جهان اسلام در عصر حاضر، با توجه به استعمار جدید	۲	وضع کنونی جهان اسلام	۲۴
مجازی	شناخت جنبشهای اسلامی و شیعی در صد سال اخیر و بررسی آثار آنها	۲	جنبشهای فکری و دینی معاصر	۲۵
مجازی	شناخت سیر پیشرفت و گسترش جهان اسلام و تقسیمات سرزمینهای اسلامی	۱	جغرافیای تاریخی جهان اسلام	۲۶
مجازی	بررسی تاریخ تمدن اسلامی و ابعاد آن	۲	کلیات تاریخ تمدن اسلامی	۲۷
مجازی	شناخت ماهیت استشراق و مکاتب آن و نقد و بررسی مهم ترین شبهات خاورشناسان درباره تاریخ اسلام	۲	مستشرقان و تاریخ اسلام	۲۸
مجازی	کسب مهارت‌های لازم در انجام دادن پژوهشهای تاریخی و ارائه نتایج آن	۱	همایش و کارورزی	۲۹
مجازی	ایجاد توان بهره گیری از متون تاریخی به عربی جدید	۲	عربی معاصر	۳۰
مجازی	آشنایی با روشهای مختلف پژوهش تاریخی و کیفیت بهره برداری از منابع به صورت کارگاهی	۲	روش تحقیق پیشرفته	۳۱
مجازی	ایجاد توان بهره گیری از متون تاریخی به زبان انگلیسی	۴	زبان انگلیسی ۱ و ۲	۳۲
مجازی	ارائه پژوهشی جامع در یکی از موضوعات تاریخ اسلام	۴	پایان نامه	۳۳
		۷۲	تعداد کل واحدهای تخصصی	